

Televizní krimisérie Devadesátky - dle mainstreamu a liberálů divoká léta. Ve skutečnosti nejsvobodnější, jaké jsme zažili

- CZ24 News | 30. ledna 2022

ČESKO: Nová televizní krimisérie Devadesátky opanovala nejen televizní obrazovky ale také média. Není snad jediného deníku nebo zpravodajského či publicistického webu, který by se o tomto, soudě podle prvních tří dílů, velmi podařeném počínu nezmínil. Bohužel, hodnocení se zpravidla točí ani ne tak kolem výborně zvládnutého filmařského a hereckého řemesla, ale spíš kolem hodnocení 90. let. Jako by měl seriál Devadesátky sloužit coby záminka pro konečnou revizi prvních let po pádu komunismu. Jako by měl upevnit zažitou představu o jakémisi “mafiańském kapitalismu”.

Dalo se to očekávat. Mezi řádky pečlivě vystavěného scénáře na diváka spiklenecky pomrkává druhoplánové ale přesto jasně patrné sdělení: “Televizní diváku naší, tedy České televize, která reprezentuje pravdu - ukazujeme ti tu zlou, dnes už překonanou dobu, tu mafiańskou éru, která dala vyrůst lidem jako byl Jonák či Mrázek, ukazujeme ti ten chaos, ten divoký západ. Buď rád, diváku České televize, že už je to dávno za námi!” V podobném duchu se nesou i články nebo rozhovory s protagonisty a s tvůrci, které na nás skoro denně chrlí nejrůznější webové servery. Chaos, enormní nárůst zločinnosti, mafiańi ve fialových dvouřadých oblecích, gangy cizinců, a obyčejní lidé, kteří se na to vše dívali s nesouhlasem, jako by je někdo podvedl a připravil je o naději, kterou v nich vzbudila Sametová revoluce.

I nejmenší finanční příspěvek velice pomáhá! Děkujeme!

CHCI PŘISPĚT

Jenomže Mrázkové a Jonákové, vlna zločinnosti v podobě předtím nevídané, to přece není a nikdy nebyla definiční charakteristika devadesátých let! Naopak, pokud jde o lidi jako byl Jonák nebo Mrázek, s nimiž tvůrci seriálu nakládají jako s učebnicovým příkladem poměrů v prostředí nově nabyté svobody, základ jejich úspěchu (lze-li to tak nazvat) se přece neutvářel v devadesátých letech. Tito lidé, a bylo jich daleko víc, se pokoušeli nějakým způsobem podnikat už v dobách komunistického režimu. A protože tehdy svobodně podnikat nešlo, nezbylo jim než se pohybovat v šedé, ale spíše v černé zóně. A kromě poskytování služeb, které lze nazvat podnikatelskými (například obchodování s cizími měnami je přece běžná podnikatelská činnost - ovšem nikoliv v komunismu) se museli naprosto nevyhnutelně zaplést i s tím, co je v každém systému pokládáno za doménu organizovaného zločinu. Už proto, že samotné podnikání bylo zločinem. Je jen logické, třebaže ne omluvitelné, že po pádu totality pokračovali tito lidé stejnými metodami a šli stejnou cestou. Jen kontext toho, co je a co není zločin se změnil. Mrázek, Jonák a další “mafiańští

kapitalisté”, které nám možná tvůrci seriálu Devadesátky představí v příštích dílech, nejsou produktem Sametové revoluce, nýbrž především produktem nesvobodného, komunistického centrálně plánovaného hospodářství, které dalo šanci podnikat jen těm, kteří měli ve své osobnosti výbavě charakteristiku zločince. Vědomě tuto roli přijali a počítali s ní. A po Sametu ji zkrátka neopustili. Ostatně neměli k tomu ani žádný zvláštní důvod.

Jenomže proti jednomu Jonákovi lze postavit tisíce a tisíce podnikatelů, drobných i středních, kteří se pokoušeli něco dělat a konečně k tomu dostali příležitost. A proti jednomu Mrázkovi lze postavit tisíce a tisíce lidí, kteří konečně dostali příležitost žít po svém a myslet si a říkat cokoli, beze strachu z perzekucí. Svoboda! Pouze svoboda je definiční charakteristikou českých devadesátek!

Scénárista seriálu Devadesátky je bývalý kriminalista. Není to filozof ani ideolog. Na něj se nelze zlobit. Věřím, že svoji práci scénáristy odvedl poctivě a bez postranních úmyslů, bez záměru politicky školit diváky. Viním spíše dramaturgii České, tedy naší televize. Ale ani Česká televize v tom není sama: ona totiž naplňuje poptávku. Ohromná spousta lidí potřebuje, vyžaduje a vítá ujištění, že jejich morální odsudek devadesátých let je správný.

Přitom se hluboce pletou.

Devadesátá léta jsou a musejí být dobou, na kterou se odkazuje každý, kdo si v této zemi přeje návrat ke svobodě. Komu se zajídá bruselský eurosocialismus, babišovský agrobolševismus, a nakonec i fialovské nic. A je potřeba říct jednu zásadní věc: čím hlouběji znovu zabředneme do bahna socialismu, bez ohledu na to, jaká bude jeho forma a jeho odstín, tím větší je nebezpečí, že jakmile se ke svobodě a trhu opět vrátíme (A já vím, že se tam jednou vrátíme, protože jsem přesvědčen, spolu s Winstonem Smithem, že život zdolá i tuto novou nesvobodu!), vylezou z různých doupat, z kanceláří dotačních firem, ekologických neziskovek a nátlakových organizací noví Mrázkové a noví Jonákové. Noví sekáči, kteří se nezakecají.

AUTOR: LUBOŠ ZÁLOM

[ZDROJ](#)